

Chapit 9

Nan chapit sa a, n ap jwenn:

Fòk ou renmen tèt ou	140
Voye je sou sante w	141
Fòk ou konnen lè w malad	141
Swen pou po w	142
Egzèsis fizik	143
Seksyalite ak Sante seksyèl.....	144
Planin famiyal	145
Gwosès ak enfimite	145
Sekirite Pèsonèl	146
Ann travay pou chanjman	147

Nan chapit sa a, pase pou n di “fanm ki enfim”, nou pito di “fanm ki gen yon enfimite”. Se pou n ka fè tout moun sonje yon fanm ki gen yon enfimite se yon fanm tankou tout fanm, menm lè enfimite a ka anpeche l fè kèk aktivite. Se yon fanm li ye, anvan tout bagay.

Kèlkeswa rezon ki lakòz enfimite a, li ka travay tankou yon fanm ki pa ka gen enfimite. Li bezwen yon chans, pou l ka devlope ladrès li nètalkole.

Pou enfòmasyon total kapital sou swen sante pou moun ki gen enfimite, tyeke liv Hesperian Foundation nan ki rele: ***Disabled Village children*** (Timoun nan bouk la ki gen donmaj). Pou w jwenn enfòmasyon sou ki jan pou w fè kòmman liv la, gade nan dènye paj liv sa a.

Fanm ki gen enfimite

Apreprè yon fanm sou 10 gen yon enfimite ki gen gwo konsekans sou lavi l ap viv chak jou a. Fanm sila a gen dwa gen pwoblèm pou l mache, leve kanpe, wè, tande oubyen sèvi ak sèvo li. Epi, gen anpil nan fanm sa yo moun pa janm wè, ni tande. Fanmi yo sere yo byen lwen. Yo pa patisipe nan aktivite kominote a, paske moun panse yo gen mwens itilite ak mwens valè pase lòt fanm ki pa gen enfimite.

KISA KI LAKÒZ ENFIMITE?

Sipèstisyon ak kwayans lokal yo konn fè moun gen move opinyon sou enfimite. Paregzanp, gen moun ki kwè yon fanm ki gen enfimite se yon fanm ki te konn fè move zak pandan lòt lavi li te viv sou tè a. Se peye l ap peye sa l te fè. Oubyen ankò, yo ka panse enfimite se yon maladi “atrapan”. Konsa, yo pè rete pre fanm nan.

Men, se pa move zak yon moun te fè ki lakòz enfimite. Nan peyi pòv yo, se lamizè, pafwa lagè - yon pwoblèm kèk grenn moun sèlman kontwole - ki lakòz anpil enfimite. Paregzanp:

- Si yon manman pa jwenn valè manje pou l manje pandan gwosès li, timoun nan ka fèt ak yon enfimite (enfimite yon moun genyen depi nan vant manman l).
- Si yon bebe oubyen yon jenn timoun (kit se ti gason, kit se ti fi) pa jwenn valè manje pou l manje, li gen dwa vin avèg oubyen li gen dwa manke entèlijans.
- Lè manke pwòpte ak liyèn kote moun ap viv, lè moun ap viv nan pwomiskuite (sa vle di, lè moun ap viv pil sou pil) epi an menm tan, pa gen ni manje, ni swen sante ki pi nesèsè yo, ni vaksinasyon, gen anpil chans pou anpil kalte enfimite parèt.
- Jounen jodi a, nan lagè k ap fèt yo, gen pi plis fanm ak timoun pase sòlda oubyen lòt gason ki pèdi lavi yo, oubyen ki vin gen yon enfimite.

Men menm si nou ta rive elimine tout rezon sa yo ki lakòz enfimite, ap toujou gen moun k ap soufri ak pwoblèm sa a - Se lavi a menm ki gen sa ladan l.

Sou chak 10 fanm, gen youn ki gen yon donmaj ki aji sou lavi l ap viv chak jou a.

Fòk ou renmen tèt ou

Lèt nou pral li kounye a, se yon gwoup fanm ki gen enfimite ki ekri l. Medam sa yo ap viv nan peyi Gana, nan lwès kontinan Lafrik. Men lèt la ta ka soti nan nenpòt lòt kote, paske toupatou sou latè, yo aprann fanm yo - sitou fanm ki gen enfimite - pa bay tèt yo valè.

Asosyasyon nou an, se fanm ki gen enfimite ki te fonde l nan lane 1989, pou yo te ka goumen pou fanm ki gen enfimite ka jwenn yon lavi miyò. Asosyasyon an gen 21 manm ki gen diferan kalte enfimite (avèg, soud, bèbè ak paralize). Nou reyini yon fwa, chak mwa, pou n brase lide sou pwoblèm nou genyen epi pou n eseye jwenn solisyon pou yo.

Nou tout rekonèt nou sibi diskriminasyon anpil fwa, nou menm fanm ki gen enfimite, paske:

- se fanm nou ye.
- nou gen enfimite.
- pifò nan nou malerèz.

Pou sosyete a, nou pa merite maryaj. Nan travay, yo gade n mal. Menm kote ki gen lekòl pou tout moun, demwazèl ak fanm ki gen enfimite konn gen pwoblèm pou yo jwenn edikasyon. Paregzanp, menm nan lekòl espesyal pou timoun ki gen enfimite, yo bay ti gason plis valè pase ti fi.

Yo pa ban n chans pou n aprann nenpòt metye. Nou viktim tout kalte vyolans fizik, moral tankou seksyèl. Nou pa gen dwa pran ankenn desizyon ni lakay nou, ni nan kominote a, alòske tout moun ki pa gen enfimite, kit se gason, kit se fanm, gen dwa fè sa.

Men, pou nou chak ki nan Asosyasyon an, pi gwo pwoblèm lan, se manke nou manke renmen tèt nou. Sosyete a aprann nou pa bay tèt nou valè. An jeneral, pifò moun panse nou pa ka gen mari, nou pa ka fè pitit epi nou pa ka fè ankenn travay serye.

Konsa, yo panse n pa vo anyen. Menm moun nan fanmi nou (matant, tonton, kouzen, kouzin, eksetera) pa aksepte n, toutotan nou poko montre yo ki jan nou ka itil yo.

- Dormaa Ahenkro, Gana

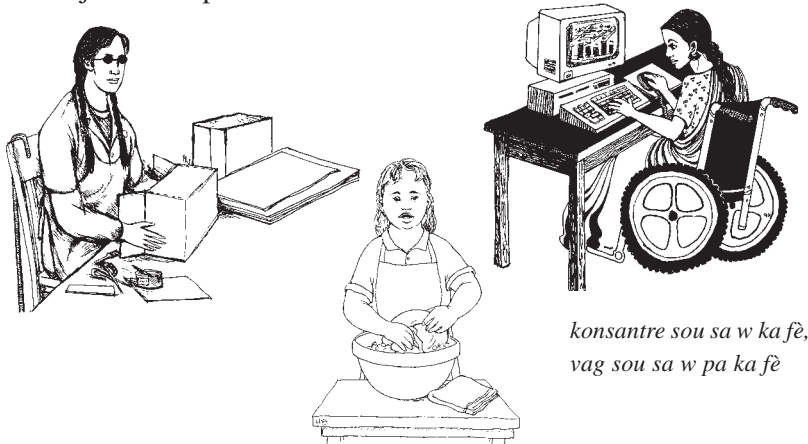
Kit li pa gen enfimite, kit li gen enfimite, yon fanm ki jwenn konkou fanmi l, lekòl li ak kominote a, pandan l ap chèche bay pi bon rezilta li ka bay nan lavi a, ap toujou, rekonèt tout valè li genyen. Men, si yon fanm grandi ak lide ki vle fè kwè li gen mwens valè akòz li gen yon enfimite, l ap gen pou l fè anpil jefò, anvan l rive rekonèt valè li genyen. Travay sa a pap janm fasil, men, ti pa ti pa, gen posiblite pou sa fèt.

Premye pa a, se rankontre ak lòt moun. Si w se yon fanm ki gen enfimite, ou ka eseye chita nan papòt lakay ou pou w salye vwazen yo. Apre sa, si gen posiblite, soti al fè mache epi pwofite pale ak tout moun alawonnbadè. Y ap kòmanse fè konesans avè w, y ap kòmanse konprann fanm ki san donmaj ak fanm ki gen enfimite pa vrèman diferan, youn de lòt. Apre sa, chak fwa w soti, l ap pi fasil pou w pale ak moun ou rankontre.

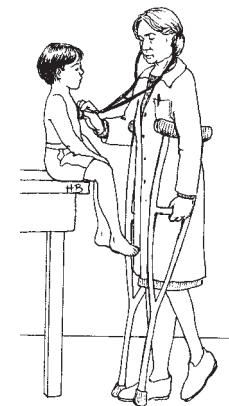
Dezyèm pa a, se lè w fòme yon òganizasyon fanm oubyen lè w antre nan youn ki la deja. Nan pale ak lòt moun, w ap kòmanse aprann sa ki rele fòs ak sa ki rele feblès. Yon òganizasyon osnon yon gwoup ofri medam yo posiblite pou yo pale lib e libè, depi yo tout dakò pou yo pa al rakonte chita-pale ki fèt andedan gwoup la ak lòt moun deyò.

Ou gen dwa antre nan yon òganizasyon fanm ki egziste deja oubyen ou gen dwa fòme yon òganizasyon fanm ki gen enfimite. Konsa, w ap ka pataje lide w ak eksperyans ou nan sa k konsène jefò espesyal yon moun ki gen enfimite dwe fè nan lavi a. Youn ap ka soutni lòt nan bon moman tankou nan move moman.

Youn ka eseye aprann lòt la tou kijan pou l vin gen libète granmoun li (otonomi). Toupatou sou latè, nan mitan fanm ki gen donmaj yo, nou jwenn doktè, enfimyè, reskonsab magazen, ekriyen, pwofesè, kiltivatè ak lidè kominotè. Depi youn ede lòt, w ap ka prepare avni w, menm jan ak nenpòt lòt fanm.

*konsantre sou sa w ka fè,
vag sou sa w pa ka fè*

FÒK OU KONNEN LÈ W MALAD

Si w gen yon enfimite, pifò nan pwoblèm sante w yo siman pa diferan ak pwoblèm sante lòt fanm yo. Konsa, ou ka jwenn enfòmasyon sou yo nan lòt chapit ki nan liv sa a. Men kounye a, nou pral chita sou yon seri pwoblèm ki gen enpòtans espesyal pou fanm ki gen enfimite, sitou sila yo ki gen yon kote nan kò yo ki pòk.

Kèk fanm ki gen enfimite ka gen pwoblèm pou yo konnen lè yo gen yon pwoblèm sante. Paregzanp, yon fanm ki gen yon enfeksyon nan matris ka pa santi ankenn doulè. Men, li ka remake vajen li ap bay dlo li pa abitye bay osinon vajen an gen dwa ap bay move lodè. Siy sa yo se siy enfeksyon.

Kòm fanm, ou konn kò w byen epi w konprann li pi byen pase nenpòt lòt moun. Konsa, si w santi yon bagay ou pa abitye santi, si kò a fè yon reyaksyon oubyen si w gen doulè yon kote, chèche konprann kisa ki lakòz sa. Si sa nesèsè, eseye jwenn yon kout men nan men yon moun nan fanmi w, yon zanmi oubyen yon travayè sante.

Voye je sou sante w

➤ *Kòche moun pran nan pati nan kò a kote zo yo parèt, se pi gwo rezon ki konn fè moun mouri ak kolòn vètebral pete.*

Kijan pou n geri maleng

SWEN POU PO W

Si, prèske toutan, ou chita sou chèz oubyen w kouche sou kabann, kò w gen dwa kòche. Mòd kòche sa yo kòmanse, lè zòn kote zo yo parèt nan kò a ap peze toutan sou yon chèz oubyen sou yon kabann. Konsa, veso sangen yo plati nèt e san an pa fouti sikile nòmalmman anba po moun nan.

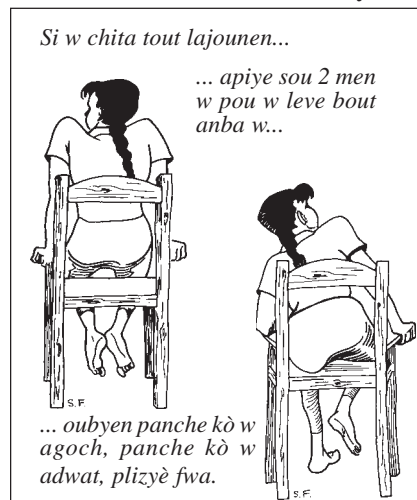
Si twòp tan pase san moun nan pa chanje pozisyon, vin gen yon tach nwa oubyen wouj sou po a. Si presyon an kontinye, tach la ap tounen yon maleng ki pral kòmanse vin pi fon nan kò a. Oubyen maleng nan ka kòmanse devlope anba po, nan zòn zo a, jiskaske, li ouvri kò l deyò. San yon tretman, po a ka tounen pauriti.

Tretman:

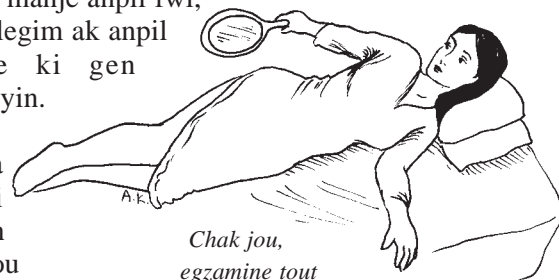
Pou enfòmasyon sou tretman kòche, gade nan paj 306.

Prevanson:

- Eseye fè yon ti mouvman chak 2 zèd tan. Si w kouche toutan fè yon moun ede w chanje pozisyon.

- Kouche oubyen chita sou yon bagay ki mou, pou zo nan kò w pa sibi twòp presyon. Yon kousen oubyen yon eponj ki ta ka gen kèk twou pou zòn zo yo ap byen bon. Oubyen plen yon sak plastik ak diri ak pwa (ki pa kwit) pou w fè yon kousen oubyen yon matla. Men, fòk ou chanje diri a ak pwa a, chak mwa.
- Chak jou, egzamine tout kò w. Ou ka itilize yon glas pou w ka wè do w. Si w remake yon tach nwa oubyen wouj nan yon zòn, evite apiye sou zòn sa a, jiskaske tach la disparèt.
- Eseye manje anpil fwi, anpil legim ak anpil manje ki gen pwoteyin.

- Lè w gen règ, pa foure ni twal ni tanpon nan vajen ou. Yo ka peze sou zo ki andedan kò w e, konsa, yo ka kòche andedan vajen ou.

- Eseye benyen chak jou. Pou w seche kò w, tape sèvyèt la sou ou, men, pa fwote l. Evite sèvi ak krèm oubyen lwil. Ak pwodui sa yo, po w ka vin pi mou, pi frajil. Pa janm mete alkòl sou po w.

manje pou pwoteje sante w

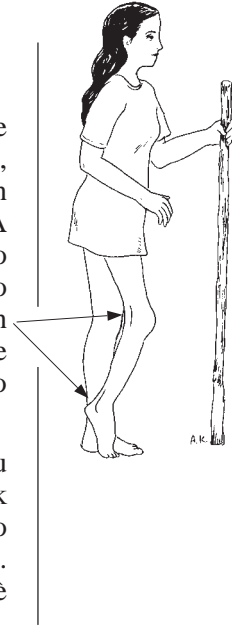
règ

Kijan pou w konsève sante w

EGZÈSIS FIZIK

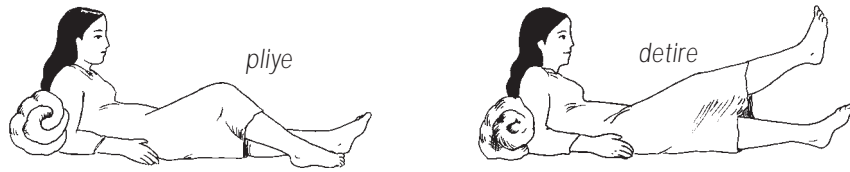
Kèk fanm konn gen pwoblèm pou yo fè mouvman yo ta dwe fè, kit se ak bra yo, kit se ak janm yo, pou jwenti yo pa bloke. Sa ka rive, paregzanp, fanm k ap souffri ak atwòz, fanm ki te fè estwok (aksidan serebral), ak sila yo ki blije rete nan kabann toutan akòz maladi SIDA oubyen paske yo granmoun anpil. Lè sa rive, bra yo oubyen janm yo gen misk ladan yo ki vin pi kout pase jan yo te ye anvan e misk sa yo ka bloke jwenti. Konsa, si bra ak janm te rete pliye twò lontan, yo vin pa ka detire ankò e si yo te ret tou dwat twò lontan, yo vin pa ka pliye ankò. Yo rele sa “jwenti bloke”. Pafwa, jwenti bloke konn bay gwo doulè.

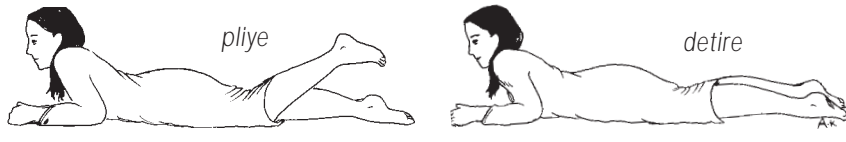
Pou jwenti yo pa bloke epitou pou misk yo ka ret fèm, fòk ou jwenn yon moun ki ka ede w fè egzèsis chak jou ni ak bra w ni ak janm ou. Eseye fè tout pati nan kò w fè mouvman. Si jwenti yo bloke depi lontan, w ap gen gwo pwoblèm pou w detire yo nèt. Men egzèsis sa yo ap anpeche blokay la vin pi makawon. Yo ka fè jwenti yo vin mwen rèd epi y ap rafèmi misk yo.

Men egzanzan egzèsis ki ka anpeche kèk jwenti bloke epi ki ka rafèmi misk yo

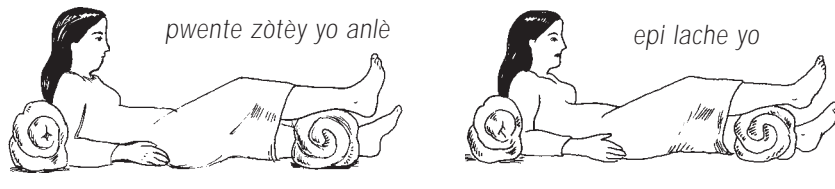
Mouvman pou devan bout anwo janm

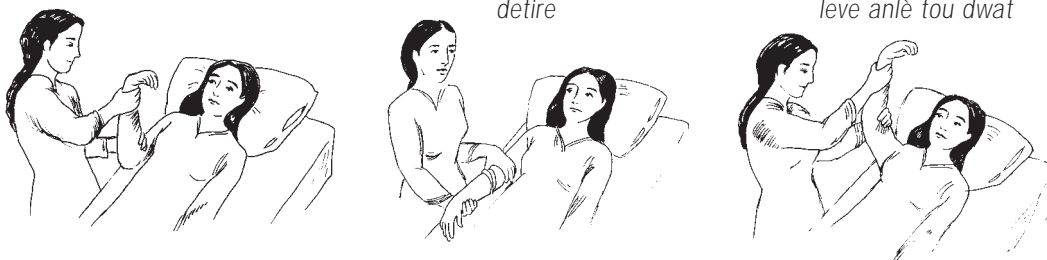
Mouvman pou dèyè bout anwo janm

Mouvman pou bout anba janm ak pye

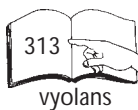
Mouvman pou bra pliye

PA BLIYE! Si w gen yon jwenti ki pliye depi lontan, al dousman. Pa eseye fòse drese l.

Seksyalite ak sante seksyèl

➤ *Veye pou lòt moun pa pran avantaj sou ou. Ou ka gen pwoblèm pou w pwoteje tèt ou kont vyolans ak abi.*

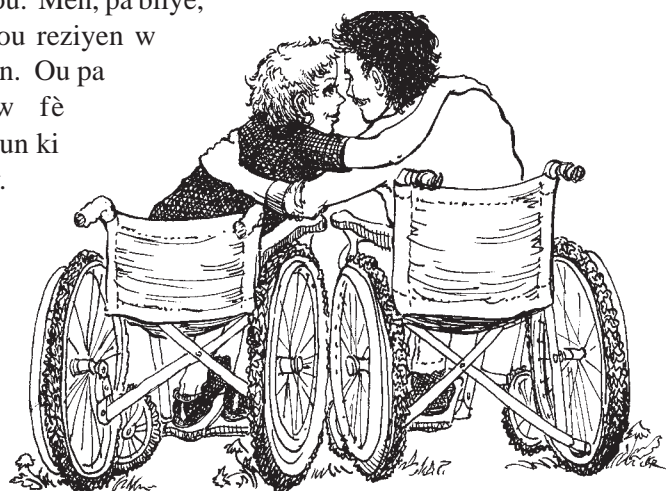
Anpil moun kwè fanm ki gen enfimite pa kapab oubyen pa ta dwe gen anvi fè bagay. Yo pa kwè medam sa yo bezwen mennaj, ni pitit. Men, anreyalite, fanm ki gen enfimite konn anvi gen mennaj epi fè kò yo dous, menm jan ak tout lòt fanm.

Si w fèt ak enfimite a, oubyen si sa rive w depi lè w te tou piti, li ka difisil anpil pou w kwè gason ka anvi. Anpil fwa, pi bon fason pou w chanje lide, se pale pou w pale ak lòt fanm ki gen enfimite sou dout yo te genyen sou pwòp tèt yo. W ap wè kijan yo menm, yo te rive regle pwoblèm sa a ak tèt yo. Men, pa bliye, fòk ou gen pasyans. Moun pran tan, anvan yo rive dechouke vye lide ki chita nan tèt yo depi dikdantan.

Si w te deja gran, lè w vin gen enfimite a, ou ka deja konn tèt ou kòm yon moun ki konn sa yo rele sèks. Men ou ka pa konnen si w ap toujou ka kontinye pran plezi nan kontak seksyèl. Ou ka panse moun pa p anvi w ankò epitou ou gen dwa gen anpil tristès poutèt ou pa ka fè bagay jan w te konn abitye fè sa lontan.

Sou kesyon sèks, menm enfòmasyon ki bon pou tout lòt fanm ap bon tou pou fanm ki gen enfimite. Eseye jwenn plis eklèsisman nan men lòt medam yo, nan men pwofesè ou fè konfyans, nan men travayè sante epi nan men lòt fanm ki gen enfimite.

Si w gen relasyon ak yon gason, ou dwe deside ansanm avè l sa k bon pou nou tou 2. Parezanp, si w pa sansib ni nan men w, ni nan vaje ou, ou ka jwenn lòt pati nan kò w ki dous, tankou zòrèy ou, tete w oubyen kou w. Se sa pou w fè tou, si, akòz yon enfimite, ou mal pou fè sèks nan vaje ou. Ou ka eseye diferan pozisyon tou, tankou: kouche sou bò gòch oubyen bò dwat ou osinon apiye sou manch chèz ou. Men, pa bliye, ou pa gen pou reziyen w ak sa w jwenn. Ou pa gen pou w fè bagay ak moun ki pa renmen w.

PLANIN FAMILYAL

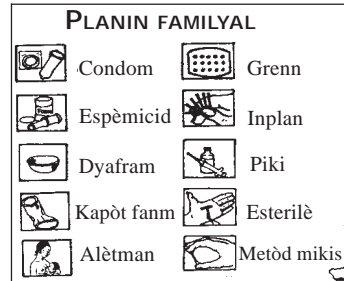
Anpil ti demwazèl ki gen enfimite grandi san yo pa jwenn enfòmasyon ni sou kontak seksyèl, ni sou planin familyal. Alòske pifò fanm ki gen enfimite ka ansent - e menm sila yo ki pa gen ankenn sansasyon anba ti vant ka ansent. Se poutèt sa, ou dwe suiv yon metòd planin, si w vle fè bagay san w pa ansent.

Si w te fè yon aksidan serebral, oubyen si w pa ka mache epi w oblije chita oubyen kouche toutan, pa itilize metòd òmonal yo, sètadi, grenn, piki oubyen enplan. Yo ka ba w boul san.

Si w pa gen ankenn sansasyon oubyen si se yon ti kras sansasyon sèlman ou gen nan vant ou, pa mete esterilè. Si l pa byen chita, oubyen si gen posiblite pou w gen yon maladi seksyèlman transmisib, esterilè a ka ba w enfeksyon. Kòm ou pa gen sansasyon nan vant ou, ou gen dwa pa menm konnen si w enfekte.

Si w gen pwoblèm pou w sèvi ak men w, ou ka gen pwoblèm tou pou w sèvi ak metòd baryè yo, tankou dyafram, kapòt pou fanm, oubyen espèmucid ki sou fòm mous. Si w santi w alèz pou w mande mennaj ou konkou, petèt l ap ka mete sa w vle itilize a pou ou .

Si enfimite w genyen an ap chanje fòm firanmezi tan ap pase, ou ka sètoblije kite yon metòd planin pou w sèvi ak lòt firanmezi chanjman ap fèt nan kò w.

➤ *Kapòt ap bay pwoteksyon ni kont gwosès, ni kont VIH/ SIDA ak lòt MST yo.*

GWOSÈS AK ENFIMITE

Yon fanm ki gen enfimite ka ansent. Li ka fè yon tibebe ki san pwoblèm sante. Men kèk konsèy ou ta dwe suiv, sitou si w pa ka fè gwo mouvman ak kò w, osinon si w sètoblije sèvi ak yon baton oubyen yon beki pou w mache:

- Depi vant ou ap gwo, kò w p ap gen menm ekilib la. Gen kèk fanm ki gen dwa itilize yon baton oubyen yon beki pou yo pa tonbe. Gen kèk lòt fanm ki ka prefere sèvi ak yon chèz woulant pandan gwosès la.
- Kòm anpil fanm ansent konn gen pwoblèm pou yo watè, li ka bon pou w bati yon “pwogram pou pou”, pou w ka fè tata pi souvan (gade nan paj 372).
- Lè w ap akouche, ou gen dwa pa santi doulè tranche a (kontraksyon). Kidonk, se pou w gade kijan vant ou ap chanje fòm. Se sa k ap pèmèt ou konte ant yon kontraksyon ak yon lòt.
- Pou w anpeche jwenti yo vin rèd (jwenti bloke), epi pou misk yo ka ret fèm, fè kantite egzèsis ou ka fè. Eseye fè mouvman ki nan paj 143 yo.
- Pou n jwenn plis enfòmasyon sou gwosès ak akouchman, gade nan paj 67.

Sekirite pèsònèl

Kòm yon fanm ki gen enfimite ka gen mwens posiblite pou l defann tèt li, li pi vit ka viktim vyolans ak abi pase yon lòt fanm. Men, gen teknik yon fanm konsa ka itilize pou l defann tèt li. Li ta bon si medam ki gen enfimite yo ta antrene an gwoup, pou yo ka maton nan teknik sa yo:

- Si w sou yon plas piblik epi yon malandren soti pou l atake w oubyen fè w abi, rele anmwe ak tout fòs ou.
- Fè yon bagay ki ka fè kè l plen. Ou gen dwa paregzanp jwe ak krache nan bouch ou (bave) oubyen ou ka eseye vomi, oubyen ankò ou gen dwa fè kòm si w fou.
- Ou gen dwa sèvi ak baton w, beki w oubyen chèz woulant ou pou w kase pat malandren an.
- Si sanzave a se fanmi ou, eseye pale de sa ak yon lòt moun nan fanmi an, yon moun ou ka fè konfyans. Li ka bon tou pou w pale sou sa apa ak yon gwoup fanm ki gen enfimite tou.

Swen espesyal pou fanm ki gen enfimite mantal

Fanm ak ti demwazèl ki gen pwoblèm konpreyansyon oubyen pwoblèm pou yo aprann (enfimite mantal) ka bezwen swen espesyal, paske y ap gen plis pwoblèm ankò pou yo defann tèt yo.

Si se yon demwazèl oubyen yon fanm nan fanmi ou ki gen pwoblèm sa a, li enpòtan pou w pale avè l klè sou egzistans malandren ki konn fè fanm abi oubyen ki konn fè fanm mal. Eksplike l nan ki kondisyon li nòmal pou yon moun karese yon lòt epi kilè sa pa nòmal. Tou eksplike l kisa k bon pou sekirite l, kit se an prive, kit se an piblik. Fè l konnen l gen dwa rakonte w nenpòt sa k rive l, menm si se yon bagay li pa renmen. Ede l aprann ki jan pou l di “Non”. Montre l kijan pou l defann tèt li.

L ap bon tou pou n pale ak moun ki gen enfimite mantal sou maladi seksyèlman transmisib yo (MST yo) epi sou gwosès tou. L ap bon si nou ba yo tout sa yo bezwen pou yo pwoteje tèt yo tou (gade nan paj 263 ak nan paj 226). Men, fè atansyon pou w pa trete demwazèl ak fanm ki gen enfimite mantal tankou prizonye. Lè pa gen pwoblèm sekirite, kite yo soti, kite y a l nan mache, kite y al travay nan jaden.

Pou yo ka travay pou yon lavi miyò, medam ki gen enfimite yo bezwen sante, edikasyon ak otonomi pou yo virewon epi travay pou yo ka jwenn mwayen pou yo viv. Pou yo rive reyalize tout bagay sa yo, premye pa a se kreye yon asosyasyon fanm ki gen enfimite. Nan tèt ansanm, nou ka wè kisa kominote a dwe fè pou lavi a vin miyò pou nou tout.

Men kèk konsèy:

- Mete sou pye yon pwogram alfabetizasyon pou fanm ki pa konn ni li, ni ekri.
- Eseye jwenn lajan - nou kapab prete kòb kote se yon ti kraze sèlman yo mande kòm enterè oubyen tou, nou gen dwa jwenn yon don - pou n kreye yon pwojè ki rapòte kòb pou nou tout ka jwenn mwayen pou n viv.
- Kòm gwoup, nou gen dwa vizite otorite lokal yo pou mande yo:
  - fè jefò pou moun nan kominote a ka jwenn dlo potab, lekòl ak sant sante ki pa twò lwen, epi fè yon jan pou moun ki avèg ak moun ki soud ka jwenn sèvis sa yo tou.
  - ban nou èd pou n ouvri yon bibliyotèk epi fè yon jan pou moun jwenn plis enfòmasyon sou pwoblèm enfimite.
  - ede n chèche aparèy ak ekipman moun bezwen, lè yo gen enfimite.

Ann travay pou chanjman

➤ *Travay nan tèt ansanm deja pi enpòtan pase objektif gwoup la bay tèt li. Se pou n kòmanse travay ansanm sou objektif gwoup la kwè ki pi enpòtan an.*

Prezans nou nan Asosyasyon sa a vin ban nou yon enpòtan nou pa t genyen anvan. Sa pèmèt nou patisipe nan yon pwojè ki gen pwa. Nou jwenn yon chans tou, pou n òganize n, pou n defann dwa nou.

Pifò nan manm nou rive aprann metye. Yo aprann fè kwochè, kouti, panye, bouji. Gen ladan yo ki aprann repare soulye; gen lòt ki aprann tape nan machin (daktilo). Men kèk lòt aktivite nou fè:

Ann li rès lèt medam Gana yo, pou n ka wè tout sa travay nan tèt ansanm ka pèmèt moun reyalize:

- nou ankouraje medam ki gen enfimite yo pou yo patisipe nan aktivite kominote a.
- nou òganize reyinyon ak pwofesè ansanm ak paran, pou n ede yo chwazi materyèl lekòl ki bay kesyon enfimite a yon pi gwo plas.
- nou chèche mwayen pou n jwenn lajan pou n achte zouti pou n travay, aparèy ak chèz woulant pou manm nou yo.

Zanmitay ak konfyans ki egziste nan mitan fanm ki gen enfimite fè n rive jwenn anpil lòt lide tou nèf. Asosyasyon an, se nou menm menm k ap fè l mache e n ap fè l mache nan pwòp enterè pa n. Se jefò n ap fè ki ban nou kouray. Sa n ap fè la a ap fè imaj tout fanm ki gen donmaj vin pi bon.

Menm jan ak fanm nan peyi Gana yo, ou ka rive jwenn, nan lavi a, otonomi ak kapasite pou w pwodwi. Ou pa bezwen rete fèmè andedan kay. Sof si se sa w vle. Souke kò w pou w ka reyalize rèv ou, kit se rèv travay kit se rèv renmen, kit se rèv fè pitit!